

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 218

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 5 januari 2024

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Studenten hoger onderwijs - Effect leerkrediet op vroegtijdige heroriëntering

Er zijn steeds meer inschrijvingen in het hoger onderwijs. Het is belangrijk voor de maatschappij dat meer en meer studenten een diploma behalen.

Het hoger onderwijs in Vlaanderen kent een vrij flexibel systeem met individuele studiepuntenprogramma's. Studenten kunnen met hun leerkrediet studiepunten opnemen en inwisselen voor vakken om op die manier een opleiding te beëindigen.

Leerkrediet is het totale pakket van studiepunten dat een student gedurende zijn of haar studieloopbaan kan inzetten voor een inschrijving onder diplomacontract in een initiële bachelor- of masteropleiding en dat naargelang het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft en die hij verwerft, kan evolueren.

Elke student krijgt bij inschrijving in een hogeschool of universiteit een eenmalig individueel leerkrediet van 140 studiepunten. De eerste 60 verworven studiepunten door een student onder diplomacontract worden eenmalig dubbel aangerekend.

Het aantal opgenomen studiepunten door de student kan wijzigingen aanbrengen op het leerkrediet van de student, namelijk bij studenten die van opleiding veranderen. Het aantal opgenomen studiepunten wordt opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert voor 1 december van het desbetreffende academiejaar. De helft van het aantal opgenomen studiepunten wordt opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert tussen 1 december en 15 maart van het desbetreffende academiejaar. Tot slot wordt het aantal opgenomen studiepunten afgetrokken van het leerkrediet als de student verandert na 15 maart van het desbetreffende academiejaar. Hoe sneller de student heroriënteert, hoe meer studiepunten hij zal terugkrijgen en hoe beter het individuele leerkrediet zal zijn.

Door de flexibiliteit van het hogeronderwijssysteem nemen studenten soms minder studiepunten op per academiejaar, waardoor de studieduur toeneemt. Het is belangrijk dat studenten goede studiekeuzes maken en snel heroriënteren indien nodig, zodat ze op die manier sneller studievoortgang maken en een hoger studierendement behalen.

De data om te heroriënteren en om leerkrediet terug te krijgen, liggen decretaal vast, zoals hierboven omschreven. De eerste datum van 1 december ligt voor de eerste examenperiode, waardoor veel studenten afwachten tot na de examens, zodat ze de nodige feedback kunnen krijgen.

Gelieve de gegevens in een Excel-bestand weer te geven.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal generatiestudenten (absoluut en procentueel) dat zich heroriënteert voor de afgelopen acht jaar (2015-2023)? Graag een overzicht per jaar en voor volgende periodes in het desbetreffende jaar:
  - a) voor 1 december;
  - b) tussen 1 december en 15 maart;
  - c) na 15 maart.
2. Hoeveel van de in deelvraag 1 benoemde drie categorieën dreigen hun leerkrediet te verliezen op korte termijn? Met andere woorden, graag een overzicht per categorie heroriënteerders (voor 1 december, tussen 1 december en 15 maart en na 15 maart) met
  - a) minder dan 60 studiepunten op het moment van heroriëntatie;
  - b) tussen 60 en 120 studiepunten op het moment van heroriëntatie;
  - c) meer dan 120 studiepunten op het moment van heroriëntatie.
3. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
4. Hoe wil de minister studenten sneller laten heroriënteren na de eerste examenperiode, terwijl de student dan al een deel van zijn studiepunten kwijt is?
5. Welke concrete ideeën omtrent het leerkrediet heeft de minister om de heroriëntering van studenten te verbeteren/versnellen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 218 van 5 januari 2024
van **BRECHT WARNEZ**

---

1. In bijlage vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1a een overzicht van het aantal heroriëntaties van generatiestudenten per academiejaar opgedeeld naar de datum van de heroriëntatie. Daarnaast vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1b eveneens het totaal aantal inschrijvingen van generatiestudenten per academiejaar en het relatief aantal daarvan dat heroriënteert, wat een handig referentiepunt in de interpretatie kan zijn. Belangrijk om weten is dat een eventuele teruggave van leerkrediet in geval van heroriëntatie enkel van toepassing is voor generatiestudenten.

Deze cijfers geven uitsluitend een overzicht van het aantal generatiestudenten dat heroriënteert. Niet alle generatiestudenten die heroriënteren krijgen ook effectief een automatische teruggave van leerkrediet. Deze cijfers zijn dus een overschatting van dat aantal.

Meer informatie over teruggave leerkrediet en een voorbeeld zijn terug te vinden op <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/studenten/studietraject-evaluatie-en-diploma/leerkrediet/situaties-die-je-leerkrediet-kunnen-beïnvloeden/ik-verander-van-opleiding>.

2. Zoals reeds in de vorige schriftelijke vraag werd toegelicht, beschikken we in de beleidsdatabank enkel over het begin- en eindsaldo van het leerkrediet, m.a.w. het leerkrediet waarover studenten beschikken bij de start van het academiejaar en op het einde van datzelfde academiejaar. We hebben geen informatie over het leerkrediet op het moment van de heroriëntering van de generatiestudent. Het is bovendien zeer uitzonderlijk dat een generatiestudent minder dan 60 studiepunten zal hebben op het moment van heroriëntatie.
- 3-5. Globaal genomen blijft het aantal generatiestudenten dat heroriënteert relatief stabiel. Er is enkel de knik na de integratie van de HBO5-opleidingen in de hogescholen in academiejaar 2019-2020.

Met het decreet over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs heb ik sterk ingezet op het verbeteren van de studievoortgang van studenten, en in het bijzonder op de studievoortgang van startende studenten. Dit decreet trad pas een kleine 4 maanden geleden in werking. De cijfers die u opvroeg zijn beschikbaar tot en met het academiejaar 2021-2022, u begrijpt dat het decreet hier dus nog geen impact op kan hebben gehad. Zoals in alle vorige schriftelijke vragen blijft mijn oproep dus ook hier om het decreet nu eerst de kans te geven om uitwerking te krijgen. Het heeft geen zin om blijven te kijken naar het verleden, wetende dat de spelregels recent veranderd zijn en de impact daarvan pas binnen een aantal jaren ten vroegste zichtbaar zal worden.

Wat heroriënteren betreft zijn er in dit decreet enkele maatregelen opgenomen die specifiek gericht zijn naar generatiestudenten. Zo zullen de hogeronderwijsinstellingen studieadvies moeten geven aan iedere student die na zijn eerste examenperiode een beperkt aantal studiepunten verworven heeft. Deze ondersteunende maatregel kan

een stimulans zijn om studenten alsnog in de voor hen geschikte opleiding te laten terechtkomen, maar het blijft steeds aan de student om de beslissing te nemen om al dan niet op dat ogenblik te heroriënteren.

BIJLAGE

[Overzicht](#)